

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

V Ljubljani 26. aprila.

Dobili smo že mnogo dopisov iz raznih domačih krajev, ki pripovedujejo, kakó so Slovenci izkazali svojo lojalnost in udanost kroni, od katere jedino upamo pravičnosti in izpolnitve svojih narodnih in družih političnih terjatev in prošenj. Da jih moremo vse umestiti, kakor naročniki iz dotičnih krajev terjajo, in kakor moramo kot vestni poročevalci v prvi vrsti vsega tega, kar se javno godi v naši ožji domovini, krajšali smo že neke dotične dopise, druge pa bomo še krajšali, da menj prostora vzemó. Zato pa óne gg. dopisnike in prijatelje našega lista, ki nam še mislijo dopise o tem predmetu poslati, prosimo, naj jih sicer pošljó gotovo, vendar ne preobširnih, ker so si slavnosti mej soboj itak podobne v jednom in drugem kraju.

O zanesljivosti dunajskih novin.

Dunajski nemški listi se marsikaj zlažejo o Slovanih ali v obliki dopisov, ali v obliki telegramov. Da „novica“ le en dan zanima njih radozábne in hitrožive nemške in ponemčene bralce, pa jo skujejo, ne meneč se za to, da se včasih že drug dan preklicuje ali pa je bodoči dogodek ne potrjuje. Tako je tudi dunajski nemški list „D. Zig.“ prinesel bil „dopis“ iz Moskve, da se bode tam letos sklical slovanski kongres, pri katerem bodo zastopani vsi Slovani, celo Poljaki; če ruska vlada ne dovoli, snide se kongres v Belgradu, dejalo se je; in celo imena osnivačev so bila imenovana: profesorji Pipin, Ilavajski in Gradovski. Ta novica je iz dunajskega časnika šla okolo in okolo, rodila uvodne članke in celo češki organ, „Politik“ jo je vrjela in pisala poseben uvoden članek, češ, da baš zdaj nij ugoden čas za tak slovanski shod, ker bi dal našim skupnim sovragom zopet uzroka in prilike sumnjati nas in obrekovati.

Ma nijmo v nobenem ruskem listu te novice videli, zato jej nijmo verjeli poznajoči nezanesljivost dunajskih virov. V zadnjem broji pa prinese „Politik“ pismo ruskega profesorja Pipina, ki pravi, da on ničesa ne ve o kakem tacem shodu, da v denšnjih razmerah nij mogoč, da ga nij niti on niti kdo drug snoval.

S tem je zopet dokazano, koliko malo zanesljiva so vsa poročila nemških listov iz Rusije in o Rusiji. Večinom se nemški judje kar „na frišnem“ na Dunaji zmisljijo in zlažejo. Hlepenje, kaj pikantnega svojim bralcem poročati, vzelo jim je vse resnicoljubje in novinarsko poštenje. Zlasti pa kar pišejo o Slovanih, vse se mora skrbno ogledati, predno se veruje.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. aprila.

Iz vseh avstrijskih mest so podobna si poročila o praznovanju **cesarjeve svečanosti**. Povsod skoro so bile razsvitljave.

Dunajski slavnostni sprovod se je odložil zopet na jutri v nedeljo. Menda je bilo tudi včeraj na Dunaji slabo vreme.

Iz Stutgarta se javlja, da je kralj poslal avstrijskemu cesarju čestitajoče pismo.

Vnanje novine raznih narodov v sosesčini prinašajo simpatične članke po povodu svečanosti avstrijske. Nemško berlinsko novinstvo naglašá zvezo Nemčije z Avstrijo, in jo utemeljuje z jednako narodnostjo (stammesverwandter freundschaft), o katerej pa večina nas Avstrijcev neče in nemara nič slišati. Ravno tako angleške novine lepo in simpatično pišejo, ali, tudi one kažejo svoj egoizem in svoje „zvezoželje“, češ, da ima Avstrija z Anglijo jednake interese, kar večina Avstrijcev tudi ne veruje, kakor znano.

Vnanje države.

Bolgarska narodna skupščina je dokončala svoje posvetovanje o ustavi. Danes se razide. Nove volitve za tisto narodno zbranje bolgarsko, ki bode kneza volilo, so po vsej Bolgariji že bile. Novi zbor se snide 27. ali 28. t. m., v katerem se bode brez debate precej volil knez bolgarski.

Iz **Belgrada** javlja telegram 25. apr.: Srbsko ozemlje je popolnem otrebljeno Arnavtov; nad 200 mrtvih arnavtskih trupel leži na srbskeji zemlji. Pri nekeji eksploziji smodnika v Kuršumlji ki so jo Srbi nalašč proizročili, je 30 Arnavtov v zrak zletelo.

Dopisi.

Iz **Krškega** 24. aprila. [Izv. dop.]

V tukajšnji velikej šolskeji dvorani, okinčaneji s premnogimi zastavami in vsemi deželnimi grbi našega cesarstva, s podobami Njiju Veličanstev in cesarjeviča Rudolfa, zbralo se je na denšnji večer mnogo občinstva k pevskemu koncertu. Slovesnost se je pričela s sledečim govorom župana g. V. Pfeiferja:

„Kakor ima posamezni človek v svojem življenju pomenljive slovesne dni, kateri nijso zapisani v pratiki, ampak globoko v srcu, ravno tako jih imajo tudi celi narodi. Tak dan praznujemo danes mi vsi narodi slavnega cesarstva habsburške starodavne rodovine. Pogled v preteklost jednega četrtstoletja kaže nam podobe veselja, pa tudi mnoge žalosti. Malo let prej, ko se je zaročil naš mogočni vladar, ki je bil v mladeji dobi zasedel visoki prestol svojih očetov v viharjem času, ko so majali se stebri skoraj vseh držav v Evropi, je naznanil svojim narodom ustavna načela, ki so ga potem vodila in katere še zdaj zvesto sledi. Načela svobode, enakopravnosti vseh narodov v multijezičnej Avstriji, enakosti vseh državljanov pred postavo in udeleževanja narodnih zastopnikov pri postavo-

dajstvu in upravi: ta načela so potem bila one svetle zvezde, katere so vodile naše cesarstvo na potu vednega napredka in izdatne moči. Gotovo so srca naša prepolna globoke hvaležnosti do preslavnega vladarja, kateri je velikodušno podaril ustavno svobodo svojim narodom, svobodo, v katereji delujejo vsi samoupravni zbori, od občine do deželnih zborov in do državnega zbora, tega glavnega nositelja državne oblasti, ki jo deli presvitli cesar s svojimi narodi. V teh javnih napravah od občine do deželnih zborov in do državnega zbora imajo se po volji Njegovega Veličanstva utrjevati in razvijati ne samo politične pravice državljanov, ampak one imajo biti tudi trdna podlaga za gospodarski razvitek, to je ona podlaga, brez katere je tudi pravi političen napredek v notranjem in vnanjem našem življenji nemogoč. Kakor pa Njegovo Veličanstvo deli državno svojo oblast s svojimi narodi, ravno tako deli tudi presvitli cesar po očetovsko srečo in nesrečo z njimi.

Nij ga kraja, nij ga še tako skritega kotička, od koder bi ne mogel doseči glas nesreče Njega, ki v hitrej pomoči iz Svojega tako velikrati in tako obilo zdravi rane, ki jih zasekajo razne nesreče. Očetova Njegova roka nij zapustila naših revežev, ki so nedavno toliko pretrpeli od povodnje po Krki, nij zapustila naših sojednih pogorelcev v Velikeji vasi in Stareji vasi v novomeškem in črnomeljškem okraju. To skrbno očetovsko srce je tudi sedaj o priliki neizmerne szegedinske nesreče rado namenilo hudo zadetim Szegedincem vse večje stroške, katere je hotelo hvaležno ljudstvo vseh dežel potrositi za svečanosti sedanje cesarske srebrne poroke. Za to smo tudi mi mislili, da smo najbolje ustregli svojemu dobremu vladarju, ko smo nameravali razsvitljenje našega mesta opustiti in tako prihranjene denarje posvetili našim nesrečnim sodržavljanom v Szegedinu na pomoč. V tem dobrosrčnem ravnanji podpirá našega cesarja Njegova blaga soproga presvitla cesarica Elizabeta; tudi Njeno srce garško bije za vsako nesrečo. Presvitla cesarica velikokrat in ne gledé na nevarne bolezni obiskuje in tolaži bolnike, z Njegovim Veličanstvom vrad pa pomaga tudi zidati cerkve in šole v vseh deželah prostrane domovine naše, kar jima naj previdnost božja stoterno povrne. V srečnem zakonu podarila je naša premilostljiva vladarica našem vladarju in njegovim narodom dve ljubeznivi kajeginji in nadepolnega naslednika cesarjeviča Rudolfa, katerega plemenite lastnosti bodo gotovo opravičevale upanje, ki stavi Nanj presvitli naš vladar in Njegovi zvesti narodi. Prešinjeni od globoke hvaležnosti in zveste udanosti do Njiju Veličanstev in do vse starodavne cesarske rodovine, katere srečo naj še dolgo varuje božja

roka, praznujemo radostnih src tudi mi današnji veseli praznik in glasno kličemo: Bog živi še mnogo mnogo let našega presvitlega cesarja Franc Jožefa I. in presvitlo cesarico Elizabeto!

Na to je pel mešan zbor slovensko cesarsko himno mej pokanjem možnarjev.

Vse druge točke uže objavljenega programa so se pol izborim vodstvom tukajšnjega c. kr. okraj. sodnika g. J. Vencajza gladko in v občno zadovoljnost izvršile.

Mej koncertom goreli so kresovi na starem gradu in drugih bližnjih visočinah; po koncertu pa je Brežka godba svirala po mestu. Sicer pa objavimo posamezni natančnejši popis današnjega slavnostnega večera v jednej prihodnjih števil „Slovenskega Naroda.“

Iz spodnje Šiške 24. apr. [Izv. dop.] Nepozabljiv bode ostal včerajšnji večer našemu ljudstvu vedno v spominu, kajti take slovesnosti, kot je bila včerajšnja v čast srebrne poroke Njiju Veličanstev cesarja in cesarice, nij še videla naša Šiška. Stori se je pa tudi vse mogoče od združenega odbora županstva in čitalnice, da se je slavnost tako sijajno izvršila. Veliko je k temu pripomoglo tudi občno navdušenje, kajti nij je bilo ne najrevnejše kože, katera ne bi bila razsvitljena, iz obilo hiš plapolale so narodne in cesarske zastave in tudi več slavolokov je bilo na različnih krajih prav okusno napravljenih. — Komaj se je stemnilo, uže je mrgolelo ljudstva po ulicah vse polno, posebno veliko nabralo se ga je pred čitalnico, na katere dvoristi so se zbirali k bakladi povabljeni. — Ob 3/4 9. zapusti spreved nad 80 ljudi brojč, mej njimi odbor in udje čitalnice, župan s srenjskimi odborniki, kakor tudi nekoliko uradnikov Rudolfove železnice z baklami in lampijoni, z dvema zastavama, godbo in čitalniškimi pevci, skupno zbirališče — čitalnico, in gredo mej sviranjem godbe, pokanjem možnarjev in zvonjenjem, z navdušenimi živioklici od zbranega občinstva pozdravljeni, po glavnej cesti proti Ljubljani.

Mej potom užigal se je na več krajih umeteljni ogenj, na bližnjem holmu gorel je velik kres, tako, da je bila prijazna vasica res čarobno razsvitljena.

Ko je dosegel spreved zadnjo hišo, ki še spada pod Šiško, namreč veliko vojašnico „Kolizej“, katera je bila posebno lepo razsvitljena, zapeli so čitalniški pevci mogočno doneči „U boj“, in zopet je šlo nazaj proti Šiški z zmirom se naraščajočim občinstvom, in ne nehajočimi burnimi živioklici.

Pred županovo hišo ustavijo se zopet, in pojó najprej cesarsko himno, katero so vsi navzočni odkriti poslušali in potem še dve drugi. Mej prestanki svirala je godba samo krepke narodne, kot „Naprej“, „Hej Slovani“, kar je zopet marsikateri gromoviti „živio“ probudilo.

Pelo se je nazadnje še pred čitalnico in reči se mora, da so g. pevci svojo nalogo prav dobro izvršili, kar je temveč imenitno, ker čitalnica tukaj obstoji še le dobro leto. Slavnost nadaljevala in končala se je potem v prostorih našega g. župana, kjer se je še v „poznej noči“ napivalo s pravoslovensko navdušenostjo milostljivemu cesarju in blagej cesarici!

In kakor pri nas, tako se je tudi drugod praznoval ta veseli večer. Kamer je pogledalo oko, povsod si videl plamteti kres pri kresu, in od vseh stranij naznanjal ti je pok mo-

žnarjev: „Tu smo Slovenci, in Slovenci so zvesti svojemu vladarju.“ Ta večer pokazal je dovelj tistim, kateri nas črnijo kot izdajalce, ker nečemo brezpogojno trobiti v njih nemškovačni rog, ker ljubimo svoj mili jezik in rod, da Slovenci so zvesti svojemu vladarju.

Iz Reke 24. aprila [Izviren dopis.] O-moleten tukajšnji deček, ki je moral nekaj proti očetovej volji storiti, ter si je bil svest stroge kazni, zaklene se od straha pred očetom u stransko sobo. Ker so ga pa zvečer pogrešali, začeli so misliti, kje da bi mogel biti deček. Oče ga je iskal po vséh kotih, kjer je mislil, da bi mogel biti. Poslednjič je hotel odpreti tudi vrata óne sobe, v katerej je bil deček skrit, ali jih nij mogel, ker jih je bil deček od znotraj zaklenil. Rotil se je oče nad njim, naj jih odpre; ali od straha pred strogo kaznijo fantek nij hotel odpreti. Oče odpre vrata s silo ali ostrmi, — ko sinka nij bilo več v sobi! Od straha je bil dečko skočil iz četrtega nadstropja na dvorišče. Oče bled, kakor mrlič, teče brzo doli na dvorišče, ali nobenega znaka življenja nij bilo več v dečku. Ali čudo, ko ga vzdigne začne se malo gibati. Deček nij niti najmanj telesno poškodovan. Izročili so ga zdravnikom v preiskavanje, kateri trdó, da — mu nij nič drugega kakor, da se je pretresel, in da bode kmalu dober! O srečna mladost! Prve dni je bil malo zmešan. Slučajno je moral tako pasti, da se nij precej na mestu ubil.

Dné 23. aprila obhajala se je tukaj stoletnica, od kar je po pogodbi Marije Terezije Reka imela pripadati Magjarom, kateri konkordat so pa Magjari po svoje razlagali. Novi molo, imenoval se bode molo „Marije Terezije.“

Te dni naložil je Loydov parobrod „Said“ mnogo moke, katero je odpeljal v Kotor za Črnogoro.

Iz Tomaja na Krasu 24. aprila. Da tudi Tomajcem toplo srce bije za hišo habsburgsko, pokazali smo sinočen večer t. j. predvečer petindvajsetletnice ali srebrne poroke Njiju Veličanstev cesarja Franjo Josipa in cesarice Elizabete, kakor tudi današnji dan. Uže ob štirih popoldne pred dnevom te svečanosti naznanjal je pok topičev in milo ubrano zvonjenje, da bode drugi dan kaj posebnega, kaj izvenrednega; prava svečanost tega pa je pričela se zvečer ob sedmih. — Prižgali so se velikanski kresovi v Tomaju, v bližnji občini Kriškej in sploh po celej županiji, a vmes pokali so možnarji, ter svirala Tomajska izvrstno ubrana in daleč okrog poznana godba cesarsko himno, Radeckega marš, „Naprej“ itd. da je človeku srce radosti poskakovalo.

Ko se je to zvršilo, šli smo pod vodstvom našega vrlega in mnogozaslužnega, posebno za šolstvo vnetega župana g. Ant. Črnetu k banketu v gostilno g. Škrlja, pri katerem je govoril učitelj g. Ant. Benigar slavnostni govor pokazavši zbranemu občinstvu pomen dneva in obhajanja srebrne poroke Njiju Veličanstev cesarja in cesarice, ter marsikaj iz njiju življenja, prečitavši jim knjižico sestavljeno po g. J. Ciperlu.

Vrstile so se vmes še razne napitnice, mej temi ena, koja je napil učitelj: „Pjmo na zdravje Njiju Veličanstev svitlega cesarja in cesarice, ter vskliknimo: Bog ohrani, Bog obvaruj nam cesarja, Avstrijo, in Franc Jožefa, Elizabeto, hišo Habsburg obdaruj!“

Pa te slavnosti nij bilo še konec. Zjutraj drugega dne začela je dohajati šolska mladina

v učilno, in točno ob osmih pomikati se proti hramu božjemu. Ginljivo je bilo videti mladost veselih obrazov in v praznje oblečeno ponosno korakati v cerkev. Tu je pela pobožno mašne pesni in posebno cesarsko himno. Po sv. maši zbrala se je zopet v šoli, kjer se jej je pomen tega slavnostnega dneva pojasnil, čitavši jej življenje Njiju Veličanstev cesarja in cesarice iz nam vedno dobrodošlega „Vrteca“.

Z Dunaja 24. aprila [Izviren dop.] Denes 24. aprila je blagoslovljenje Votivne cerkve. Dunaj ves okinčan. Velikanske črnorumené, višnjevo-bele, belo-rudeče itd. zastave vihrajo v jutro na palačah in hišah. Tujcev prihaja tudi denes neštivilen broj od vseh stranij. Na južnem kolodvoru je uže od 5. ure zjutraj vse živo. Od 1/2 6. ure naprej do dvanajste prihajali so neprenehoma, k večjemu v odmoru polu ure dolgi vlaki vsi natlačeni z ljudmi. Žalibog je dež ali Jupiter pluvius denes uprav grdo neusmiljen. Od 8. ure lije kar, kakor bi lil iz škafa. Pred palačami so mlake višnjeve, krvave, (rdeče) itd. od velikih zastav, ki sta jih ozmela dež in veter. Žalostno visé odslej zastave. Vendar so ceste in ulice vse žive. Hóтели do zadnje luknje vsi prepolni. Ako bode 25. t. m. deževalo, bode spreved preložen. Na kedaj se gotovo ne vé; najbrž na nedeljo 27. aprila. Draginja je srednja.

Serenada čitalniškega pevskega zbora ljubljanskega

pred stanovanjem gospodá deželnega predsednika zvečer 23. aprila.

Teden pred slavnim dnevom cesarjeve srebrne poroke še se nij bilo določilo v narodnih krogih ljubljanskih na tanko, kako da bi se čitalniški pevski zbor te slavnosti udeležil. Znano je, da se je prvotno hotela napraviti serenada pred stanovanjem deželnega predsednika in sicer tako, da bi se pevci filharmoničnega društva s čitalniškim pevskim zborom bili združili v jeden velik zbor. Misel ta nij bila „naše gore list“, in iz raznih svetu znanih vzrokov je zastopnik ljubljanske čitalnice v odboru za prirejenje cesarjeve slavnosti odločno izrazil se, da ljubljanske čitalnice pevski zbor ne more sodelovati s filharmoničnim društvom. Obravnavanja na jedno in drugo stran so se pa potem tako zavlekla, da je izdal pevski čitalnični odbor še le jeden teden pred slavnostjo, kakor smo uže omenili, poziv na narodne pevce v Ljubljani, v katerem so se povabili k sodelovanju pri serenadi na predvečer cesarjeve slavnosti, da bode moglo narodno društvo nastopiti dostojno.

Prva poskušnja pevskega zbora čitalniškega, pomnoženega na 70 pevcev, je bila 16. aprila.

Zakaj omenjamo te stvari tako na drobno? Zato, da se bode znalo ceniti, koliko nujnega truda je zahteval toliko od gg. pevcev, koliko od g. pevovodje izborni program, ki se je določil za podoknico, glaseč se s početka: Jenkov „Naprej“, Ipavčeva „Domovini“, Bazinovi „Križari na morju“, Haydnova cesarska himna. Razne okolnosti nepolitičnega karaktera pak so zahtevale, da se je v sporedu prečtala naša narodna. Tedaj skladbe, ki zahtevajo — osobito „Križari“ — polno pozornost izurjenih pevcev in dolgotrajnih marljivo pohojevanih pevskih vaj. Ali pomnoženi pevski zbor je brojil mej seboj mnogo takih pevcev „stare garde“, ki petja uže nijso več tako privajeni, nekaj je bilo pa vmes tudi

takih, ki — se radi na svojega soseda nasloné. Ali dobra volja in marljivost pevskega zbora ter energičnost njega voditelja je bila še zmirom z zmago ovenčana, to se je pokazalo i pri tej priliki. Kajti ko je nastopil okolo 70 narodnih pevcev broječi zbor zvečer minole srede pred stanovanjem deželnega predsednika, nastopil je samosvestno in s trdnim preverjenjem, da — mora iti.

Prva točka serenadi je bil dr. Benjamin Ipavčev moški zbor z dvospedom za tenor prvi in bariton: „Domovini“, besede Razlagove. („Laib. Ztg.“ ima v svojej slavnostnej izdaji od četrtka napačno stavljeno, da se je pela Nedvčdova „Domovini“.) Ipavčeve pesni imajo vse to lastnost, da imajo jedro, to je melodije, se lahko pojó, ušesu dobro ugajajo, a vendar niso neduhovite ali celo trivialne. Globoko v srce sega pa ta njegova „Domovini“ — pesnik in skladatelj se strinjata v tej pesni v jednej misli, v misli na prekrasno domovino slovensko, — v jednej želji, da bi jej vsi nje sinovi zvesti bili, jo do konca ljubili. „Tuje šege, tuje ljudstvo so prijatliji, — bratje ne,“ to čutila sta pesnik in skladatelj, to čutimo mi vsi, in tembolj, kadar čujemo domače naše narodne glasove. Naš slavec g. Medén, nerazrušljiv naš tenorist, in g. Pucihar baritonist, sta imela težaven nálog, vse óne misli in želje dejansko izraziti s petjem, iste misli vzbuditi v poslušalcu in ga navdušiti. In to se je posrečilo g. Medénu popolnoma. Vsa svoja čutja je izlil v pesen, in sè svojim milo donečim mojstersko gibčnim glasom je očaral srce in duh vsakemu poslušalcu. Čuli smo od več odličnih oseb, kojim je ta pesen dobro znana, in ki so občudovali uže večkrat g. Medéna v višini kakor v nižini jednako zvonki glas, tudi ob tej priliki samo brezpogojno hvalo in povečšano občudovanje. Tudi g. Pucihar je dostojno izvršil svojo partijo samospeva in v dvospetu. G. Pucihar ima jako lep glas, in se sme prištevati k neprisljnim baritonom. Ves ostali spremljajoči zbor nij delal sramote samospetom, tako, da se je vse vjemalo v jedno krasno celoto.

Druga točka so bili Fr. Bazinovi „Križari na morju“, rieči od Jul. Simona. To je velikansk in težak zbor, katerega še nijsmo dostikrat slišali pri nas v Ljubljani. To in potem pa naslov je smešno premotilo recenzenta uže imenovanega nemškega lista, da je pisal, da ta zbor je iz jedne — češke opere; nu, zato mora biti tudi ime češko, si je mislil, in ker je od nekoč vedel, da delajo Čehi tisto prebito strešico na r, zato je šel in zapisal: „Križari na morju“, in tako je postala iz francoske skladbe — češka opera!

Skladatelj „Križarjev“ nam predstavlja óne za sveto stvar navdušene ljudi najstarejšega stoletja, ki so pod enakim imenom hodili se borit zoper kristijanskega sovraga, da bi oslobodili svete kraje, kjer je bil zveličar rojen. Oni molijo: Bože u Palestinu nam stupit daj, verne vojake, verno ti ljudstvo občuvaj! To prošnjo je izrazil skladatelj tudi v glasovih tako prisrčno in nežno, da upliva tudi na pevca nekako svéto. Ali te prošnje Bog ne usliši, morje se začne peniti, prestrašeni viknejo „križari“ „ha! burni val se bliža! Peni se strašni vir, grob zeva pusti!“ A misel na sveto stvar, za katero gredó v boj, jim daje zopet ves pogum, in zaupajoč v Boga molijo: Bog vsemogoči, sveta, nebesni vitez naš, povsodi

on obleta, je jaka straža nam“, in verno kličejo vragu: „Aj, nečeš vraze kleti, uničiti krst, nad tobój bdi je božji prst!“ Vse to je komponist v skladbi primerno izrazil, iz nje se čuje prošnja udanih vernikov, obup, pogum in zaupanje. Cela kompozicija nas močno spominja na Haydna. Velikansk in majestetičen je konec, v katerem „križari“ molijo Boga, naj jim on občuva „zibé ko sveta.“ Ta zbor je pel pomnoženi čitalniški pevski zbor eksaktno, posamni glasovi so pričenjali točno in nestrahopetno, dinamika se nij prezirala, in iz vsega se je videlo, da so bili pri pevskih vajah marljivi vsi, pevci kakor njih vodja, g. Valenta. Veličastno je pel čitalniški zbor tudi cesarsko himno kot tretjo točko programa serenadi. Koncem naj nam bode še dovoljeno izreči željo, da bi „pomnoženi“ pevski zbor ostal zmirom tako pomnožen, potem bode dobil zopet veliko veljavo povsodi. Železo je zdaj še vroče, — naj se zdaj kuje.

H—a.

Domače stvari.

— (Tudi slovenska dva primorska lista) „Soča“ in „Edinost“ sta prišla po povodu cesarjeve slavnosti okinčana, oba željo izrazujoča, da naj se vendar želja cesarjeva izpolni in „mir naredí mej mojimi narodi“.

— (Pogorela) je 21. t. m. vsa vas Gorje pri celovškem jezeru. Baje da je nalašč zažgano bilo.

— (Tiskovna pomota.) Pri notici „Koliko drži jedna kubična milja“ v predzadnjem listu vrnila se je tiskovna pomota. Za številko 2662 je izostala beseda milijonov, ki mora biti.

Razne vesti.

* (Velika darežljivost bolgarskih rodoljubov.) Dediči bolgarskega rodoljuba dra. P. Berona, Stepan, Peter, Atanas in gospa Žejna Beron so kupili v Rumunskij za 30.000 zlatov posestvo, katero so namenili za temelj kapitalu za oživiljenje bolgarskega vseučilišča v Olrinu. Posestvo bode dalo se za dvanajst let v najem, a najemnik bode dajal na leto po 25.000 frankov, in v dvanajst letih se bode glavnica namnožila na jeden milijon frankov. Narod, koji ima take rodoljube, dosti je vreden vsega spoštovanja.

* (Zanimiva ravnopravnost gledé jezika.) V severnej Ameriki mej 36 milijoni prebivalstva živi tudi do 200.000 Čehov, ki so tam državno priznana narodnost. Osreduja vlada in drugi uradi izdajajo zakone in državne spise tudi v češkem jeziku. Tako je bilo izdano ónih duij: „Vyroční poselství (letni izkaz) guvérněra Josna S. Pillsburyho podané v zákonodárstvu státu Minesotta dne 9. ledne 1879.“ Čehi doma v starej svojej domovini imajo pri-liko zavirati svoje svobodne brate v Ameriki.

Umrli v Ljubljani.

24. aprila: Ivana Pertekel, dete posla, 1 l., 5 m v Elizabetnej bolnici za otroke, vsled difteritis.
25. aprila: Srečko Rhtaršič, dete mizarjevo, 3 minute, na Marije Terezije cesti št. 18, vsled slabosti.

Dunajska borza 26. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)			
Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	65	gld.	40
Enotni drž. dolg v srebru . . .	65	„	85
Zlata renta . . .	77	„	30
1860 drž. posojilo . . .	119	„	25
Akcije narodne banke . . .	807	„	—
Kreditne akcije . . .	248	„	50
London . . .	117	„	15
Srebro . . .	—	„	—
Napol. . .	9	„	34
C. kr. cekini . . .	5	„	54 1/2
Državne marke . . .	57	„	50

Tržne cene

v Ljubljani 26. aprila t. l.

Pšenica hektoliter 6 gld. 50 kr.; — rož 4 gld. 39 kr.; — ječmen 4 gld. 23 kr.; — oves 2 gld. 93 kr.; — ajda 4 gld. 23 kr.; — prosó 4 gld. 39 kr.; — kornuza 4 gld. 40 kr.; krompir 100 kilogram v 2 gld. 70 kr.; — fižol hektoliter 7 gl. — kr.; masl kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gld. 68 kr.; —

špeh frišen — gl. 50 kr.; — špeh povojen — gl. 60 kr.; — jajce po 1 1/2 kr.; — mleka liter 8 kr.; — govednine kilogram 54 kr.; — telečnine 52 kr.; — svinjsko maslo 56 kr.; — sosa 100 kilogramov 1 gld. 78 kr.; — slama 1 gold 51 kr.

Hiša je na prodaj

v spodnjej Šiški poleg Rudolfove železnice, zraven je dva orala njiv, sadni vrt, skedenj, in kozolec s štirim okni. — Več o tem se izve pri „Raci“ v spodnjej Šiški. (172-3)

V Kamniku na velikem trgu, na za vsako kupčijo jako pripravnem prostoru, daje se

v najem hiša,

v katerej je bila do zdaj kavarna in kréma, in ki ima 4 sobe, 2 kleti, ledenico, konjski in svinjski hlev, drvarnico in dve kuhinji, in malo mesarijo, v prvim nadstropji so 4 sobe, kuhinja s kletjo in drvarnico vred — od 1. maja naprej na 3 leta, in sicer kavarna in kréma z opravo vred.

Naslov se izve pri opravištvu „Slovenskega Naroda“. (136-3)

Circus Sidoli

na cesarja Josipovem trgu. (178)

V nedeljo 27. aprila:

dve veliki predstavi,

ob 4. popoldne in 1/8. zvečer.

V ponedeljek 28. t. m. ob 1/2.8. zvečer:

predstava

na korist g. A. Almasija.
Zadujkrat: Pasterka.

Opomba: V sredo dve veliki predstavi, ob 4. popoldne in ob 1/8. zvečer.

V četrtek 1. maja nepreklicljivo zadnja predstava.

!! Najnovejše !!

Ure, ki svetijo,

z remontoirrom ali brez njega,

potem vsake vrste žepnih in nastenskih ur prav po ceni.

Zavod za stavljenje elektro-magnetičnega telegrafa za sobo in hišo. Asortirana zaloga zvonil (Läutwerke), elementov za galvanične baterije, dotipnic Taster, spreménov (Ausschalter) in kontaktov pri vratih Indukcijske vrvice, napeljavni drat, drat od bakra ovit z volno ali svilo, elektro-magneti itd. itd. Postavljanje se izvrši najboljše in zaračuni najceneje.

Josip Geba,

(179-1) urar, v Ljubljani, slonove ulice št. 11.

Elegantna

spomladanska obleka
18 gold.

Praktična

spomladanska zgornja suknja
10 gold.

Trdne

spomladanske hlače
5 gold.

in v primerji najfinejše obleke za gospode in dečke; po najnižjej ceni obleke za otroke od dveh let naprej.

Spalne suknje
za gospode in gospe.

priporoča

M. Neumann,

krojaški mojster,

v Ljubljani, v slonovih ulicah št. 11,
v Lukmanovej hiši.

Vnanje naročbe se proti povzetju urno izvrše in nepristojno brez ugovora nazaj vzame. (115-10)

Tucl.

26. aprila:

Pri Slonu: Schramek iz Ljubljane. — Noulan iz Dunaja.
Pri Malléu: Mandl iz Dunaja. — Kaiser iz Gradca. — Jabornik iz Gorice. — Wittreich iz Dunaja. — Sittig iz Radovljice.

Od 1. aprila do 15. maja,
in od 15. septembra do konca
oktobra je cena stanovanjem
in kopeljem za
25 proc. znižana.

Rudninska kopelj

Od 1. aprila do 15. maja
in od 15. septembra do konca
oktobra je cena stanovanjem
in kopeljem za
25 proc. znižana.

Krapina-Toplice

na Hrvatskem (poštna in telegrafska postaja)
od železniške postaje Zapršić, črta Zidani most-Sisek, oddaljena 3, in od
južno-železniške postaje Poličane 3 1/2 ure.

Odprta je od 1. aprila do konca oktobra.

30° do 35° R. dosežajoče akrototerme tega zavoda so nedosegljive
v svoji izvrstni zdravilni moči: zoper trganje po udih, revmatizem in njiju
slabe posledice, zoper večino bolezni v živcih, zoper bolezni na polti in zližnici,
pri patoloških procesih ženskih seksualnih organov, zoper rane itd. Zdravilski
zavod skrbi za svoje goste v vsakem oziru izvrstno. Velike posamezne basinske
kadi od mramorja in douche-kopelji odgovarjajo popolnem modernim zahtevam,
tako tudi stanovanja, restavracije z obednicami, kavanami in biljardi;
zdravilska sobana, godba, lekarna, senčnati nasadi itd. S 1. majem vozi tudi
jeden poštni omnibus od tu do železniške postaje Poličane; sprejem oseb v ta
omnibus je neomejen, ter se od tu odpelje ob 10 1/4 zjutraj. Vožnja za osebo
3 golt. Pojasnjevanje dajejo o tej kopelji rje vodstvo in kopeljski zdravnik
dr. J. Hoisel. — Brošure o kopelji se dobivajo v vseh knjigotržnih, prospekti
pri vodstvu. Od 1. junija dalje se dobivajo v Zapršiću pri dohodu vsacega
vlakla vozovi za v Krapino-Toplice. (155-2)

Krapina-Toplice, meseca aprila 1879.

V svarilo.

Nekoliko časa sem se prodaja neko črno in sivo mra-
morino sleparsko milo, ki je radi vmešanih težkih tvarin
cenejše, a ker je napolneno z razjedljivim natronom ali
solkom, je perilu neizrekljivo škodljivo. Uže pred
14 leti so hotele nekatere tuje fabrike to milo upeljati, a
zadostovalo je samo nekoliko poskusov, da se je zopet po-
pustilo, zato moramo tudi p. n. kupce in gospodinjke svariti,
naj nikar ne kupujó tega sleparskega mila.

V Ljubljani, dne 18. aprila 1879.

Jos. Strzelba in sin,

(171-2)

milárja.

C. Tambornino,

juvelir, zlatár in srebrár,

na mestnem in kongresnem trgu v Ljubljani,

ima čast p. n. prečastitej duhovščini udano naznanjati, da je glavno
zalogo c. kr. priv. (164-2)

fabrike za izdelovanje cerkvenega blaga

gosp. J. L. Hermanna na Dunaji, prevzel za celo
Kranjsko. V zalogi so zmirom monštrance, monštrance za relikvije,
kelhi od čistega srebra ali v ognju pozlačeni, ciboriji pozlačeni,
altarski svečniki, cerkvene svetilke ali svetilke za pred podobne, križi
za na altar ali za sobo, kropivniki, asperges, pacifikali, majolike za
daritev s podstavkom (taso) itd. itd.

Vse te našete stvari so ali od 13lotnega c. kr. punciranega
srebra, ali pa od double-srebra; to zadnje blago se jako priporoča
zaradi svoje elegantnosti in solidnosti.

Pismene naročbe izvršujó se točno in dovoljuje tudi plače-
vanje v obrokih.

Časuta duhovščina se vabi na ogled blaga, ki je v zalogi.

Premeščenje.

Podpisani naznanja p. n. občinstvu, da je svojo prodajal-
nico pred

zvezdni drevored, na oglu glediščnih ulic, v
Cettinovićevo hišo

preložil.

Isti ima v zalogi veliko izber najnovejših

klobukov, razne čepk, kakor tudi kožuhovino.

Kožuhovina se mej poletjem skrbno shranjeva; naj-
boljše se priporoča

(133-5)

Anton Krejči, kožuhar.

Skoraj zastonj!

Od konkurzne uprave nedavno na nič prišle velike angleške
fabrike za britanija-srebro dobili smo nalog, da naj vse pri nas v za-
logi ležeče blago od britanija-srebra za majhno povračilo voznine in
1/4 dela plače delavske, podarimo.

Proti vposlanju svote novcev, ali pa tudi proti povzetju pri
vsakej reči določene cene le kot povračilo voznine od Angleške do
Dunaja in kot neznatni del delavske plače, dobi vsakdo sledeče za
četrti del realne vrednosti, skoraj zastonj.

6 kom. žile za jedi od britanija-srebra, in 6 kom. enacih
žile za kavo, skupaj 12 komadov, stale so preje
gld. 6, zdaj pa vseh 12 komadov skupaj gld. 1.85

6 " namiznih nožev od britanija-srebra, z angleškimi
ostrinami od jekla, nadalje 6 kom. enacih vilic,
skupaj 12 komadov, ki so preje veljali gld. 9, zdaj
vseh 12 komadov skupaj " 3.10

1 zajemalec za mleko, teške kvalitete, prej gld. 3, zdaj " —.70

1 " juho, najtežje vrste, od najboljšega
britanija-srebra, preje gld. 4, zdaj " 1.10

6 podstavkov za nože od britanija-srebra, preje gld. 2,
zdaj " —.65

1 klesče od britanija-srebra za sladkor, preje gld. 1, zdaj " —.30

Razen tega še elegantne namizne svečnike, par gld. 1.—, 2.—, 2.50,
3.—; tase, a kr. 50, 75, 80, gld. 1.—, 1.40; vrčki za kavo, a gld. 2.—,
2.50, 3.—, 4.—; sladkorne pušice, a gld. 2.—, 2.80, 4.—, 5.50, 7.—;
sladkorne sipnice, a kr. 25, 40, 75, 90, gld. 1.—; karafindelj za kis in
olje, a gld. 2.50, 2.80, 3.50, 4.75, 5.—; pušice za surovo maslo, a kr. 75,
90, gld. 1.70, 2.80, 3.25, 4.—; čaše za juho s podstavkom, a gld. 1.60,
2.50, 3.—

Neverjetno po ceni!

in za vsako gospodinjstvo posebnega priporočanja vredna je sledeča
sklad, obstoječa iz 33 komadov praktičnih, ter izvrstno
izdelanih stvari, narejenih iz najfinejšega britanija-srebra za ne-
verjetno malo ceno le gld. 6.45 in sicer:

6 kom. vrlo dobrih namiznih nožev, z ročnikom od
britanija-srebra, s pravo angleškimi srebrno-
jeklenimi ostrinami.

6 " jako fini vilic, britanija-srebro, iz jednega kosa.
teških žile za jedi od britanija-srebra.

6 " žile za kavo od britanija-srebra, najboljša
kvaliteta.

1 maslini zajemalec za mleko od britanija-srebra.

1 teški zajemalec za juho od britanija-srebra.

6 kom. podstavkov od britanija-srebra za nože.

1 izvrstne klesče od britanija-srebra za sladkor.

Vseh teh 33 komadov,
ki so veljali preje 25 gld.,
stane zdaj vseh 33 ko-
madov skupaj le
gld. 6.45.

33 kom. Vse te reči so izdelane iz najfinejšega britanija-srebra, ki
je na celem svetu jedina kovina, katera ostane večno bela, in se od
pravega srebra tudi po 20letnem rabljenju ne more razločiti, za kar
se garantuje.

Naj se tedaj vsakdo z naročili kolikor mogoče pohiti, ker pri
tako izrednej cenosti se bo kmalu vse poprodalo. (69-8)

Naslov in jedini kraj za naročila v c. kr. avstro-ogerskih provincijah:

General-Depot der Britannia-Silber-Fabriken:

Blau & Kann, Wien, I. Elisabethstrasse Nr. 6.

Solide Firmen als Vertreter erwünscht.

WASSERDICHTER DECKTÜCHER
BECKMANN & CO. WIEN

tako zbrane Unatinske pipe, ker se od spodaj na-
žigajo, z lepimi lovskega stikami, velja 1 komad
1 gld. 20 kr. K takej pipi primerna cev od prave
vijanje za odskuti, 30 kr. Naročbe s pošto se
točno izvršujó s poštnim pouzajem. (105-4)

Najnovejši izdalek za óne, ki kadé, so
nepotratiive pipe od bele prsti,

Vedno v zalogi so: patrone za puške in revol-
verje vsake velikosti, in sploh vse potrebno za na-
bijanje; lovske torbe; vialističa (fitterale) za puške
in revolverje; noži in vilice za na pol; kozarci in
sklenice; koritki (hinschliffen); lovske noži; pra-
hovnice (pulverhörner) iz kovine ali roga; piščanke
za znamenja dajati; ogrijaki; koralje za dresiranje;
biti itd. Naročbe se natančno izvršujó.

Zaloga revolverjev, kaliber 7 a 9 m/m,
jeden komad od gld. 5.50 do gld. 10.

1 Lankester dvocevka, strojni cevi, gld. 10.—

1 dvocevka, predanka, strojni cevi, gld. 10.—

1 isto takovana, a gravirana dvocevka, " 10.50

1 " dvocevka, strojni cevi, " 15.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 19.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 24.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 27.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 38.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 40.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 45.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 48.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 50.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 55.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 60.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 65.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 70.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 75.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 80.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 85.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 90.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 95.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 100.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 105.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 110.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 115.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 120.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 125.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 130.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 135.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 140.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 145.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 150.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 155.—

1 " dvocevka, strojni cevi, " 160.—

"Unija krojačev",
na kongresnem trgu št. 7, v hiši banke "Slovenije",
priporoča se za izdelovanje
obleke za gospode,
ter obljubuje jako fino delo, najmodnejšo facono
in cenó računanje. (119-5)

Karel Karinger,

trgovec v Ljubljani na mestnem trgu.

Zaloga pušek in revolverjev
najboljnih Litinskih izdelkov.

(Dobrot se garantuje.)

Lastnina in tisk "Narodne tiskarne".